

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی

«با صلوات بر محمد و آل محمد»

کلیه دستگاه‌های اجرایی

شماره ۲۳۱۷۱
تاریخ ۱۴۰۵ / ۳ / ۱۷
ت/ ۶۵۲۰۹ هـ

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۵/۳/۴ به پیشنهاد معاونت حقوقی رئیس‌جمهور و به استناد اصول هجدهم و یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و در راستای مصوبه شماره ۶۹۳۰ مورخ ۱۳۵۹/۵/۴ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران و با هدف پاسداشت جایگاه رفیع پرچم رسمی و سرود ملی به‌عنوان نمادهای همبستگی و هویت ملی ایرانی-اسلامی، آئین‌نامه نحوه استفاده از پرچم رسمی و سرود ملی جمهوری اسلامی ایران را به شرح زیر تصویب کرد:

آئین‌نامه نحوه استفاده از پرچم رسمی و سرود ملی جمهوری اسلامی ایران

فصل اول - تعاریف

ماده ۱- پرچم رسمی جمهوری اسلامی ایران که در این آئین‌نامه به اختصار «پرچم رسمی» نامیده می‌شود، مطابق اصل هجدهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و مصوبه شماره ۶۹۳۰ مورخ ۱۳۵۹/۵/۴ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران به رنگ‌های سبز و سفید و سرخ با نشان مخصوص جمهوری اسلامی ایران و شعار «الله‌اکبر» به صورت زیر است:

- ۱- ترتیب قرار گرفتن رنگ‌ها: رنگ سبز در بالا، رنگ سفید در میانه و رنگ سرخ در پایین قرار می‌گیرد.
- ۲- نشان مخصوص جمهوری اسلامی ایران به رنگ سرخ در وسط پرچم و روی رنگ سفید قرار می‌گیرد.
- ۳- شعار «الله‌اکبر» به نشانه بیست‌ودوم بهمن‌ماه (روز پیروزی انقلاب اسلامی)، به تعداد بیست و دو بار شامل یازده بار در رنگ سبز و یازده بار در رنگ سرخ، با خط کوفی بنایی به صورت حاشیه در مرز رنگ‌های سرخ و سبز، «با رنگ سفید» تکرار می‌شود.
- ۴- شکل هندسی: مستطیل افقی دارای سه ردیف که اندازه عرض و طول هر سه ردیف یکسان و به رنگ‌های موضوع بند (۱) این ماده هستند.

تبصره ۱- مشخصات هندسی و فنی دقیق پرچم رسمی از جمله اندازه‌های گوناگون برای استفاده در موقعیت‌های متفاوت، جنس و بافت، دوخت و محل قرارگیری میله یا سایر روش‌های نصب، مطابق استانداردهای مصوب سازمان ملی استاندارد ایران است که نظارت بر حسن اجرای این استانداردها در چهارچوب بند (۱۱) ماده (۷) قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد مصوب ۱۳۹۶ صورت می‌گیرد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره / ۲۳۱۷۱
تاریخ / ۱۴۰۵ / ۳ / ۱۷

تبصره ۲- سازمان ملی استاندارد ایران موظف است استانداردهای موضوع تبصره (۱) این ماده را ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آئین نامه، از طریق پایگاه اطلاع رسانی خود، سامانه ملی اطلاع رسانی قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران و روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران منتشر نماید و در دسترس عموم قرار دهد.
تبصره ۳- تصویر نمونه پرچم رسمی، به صورت پیوست شماره (۱) این آئین نامه که تایید شده به مهر دفتر هیئت دولت است، می باشد.

ماده ۲- سرود ملی جمهوری اسلامی ایران که در این آئین نامه به اختصار «سرود ملی» نامیده می شود، متن و موسیقی آن با پیشنهاد سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران، در تاریخ ۱۳۷۱/۲/۲۸ مورد موافقت مقام معظم رهبری قرار گرفت.

تبصره ۱- متن سرود ملی به شرح پیوست (۲) و نت موسیقی سرود ملی به شرح پیوست (۳) این آئین نامه که تایید شده به مهر دفتر هیئت دولت است، می باشد.

تبصره ۲- سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران موظف است نسخه صوتی با کیفیت از سرود ملی را ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ این آئین نامه، در پایگاه اطلاع رسانی خود منتشر نماید و در دسترس عموم قرار دهد. وزارت امور خارجه موظف است این نسخه را جهت استفاده در رویدادهای بین المللی، در دسترس دستگاه های ذی ربط یا مرتبط کشورهای خارجی و سازمان های بین المللی قرار دهد.

فصل دوم: مقررات مشترک پرچم رسمی و سرود ملی

ماده ۳- احترام و پاسداشت پرچم رسمی و سرود ملی، امری همگانی است و در مراسم های رسمی باید از پرچم رسمی یا سرود ملی به شرح ویژگی های مذکور در مواد (۱) و (۲) این آئین نامه استفاده شود.
تبصره- منظور از استفاده از پرچم رسمی، حسب مورد، نصب، برافراشتن و اهتزاز، قرار دادن یا هرگونه کاربرد دیگر با رعایت مقررات این آئین نامه است. همچنین منظور از استفاده از سرود ملی، حسب مورد، اجرا، پخش، هم خوانی یا هرگونه کاربرد موسیقایی دیگر با رعایت مقررات این آئین نامه است.

ماده ۴- اشخاص و دستگاه های مسئول و مشارکت کننده در برگزاری برنامه های مربوط به مناسبت های ملی و رسمی، رویدادهای ملی، اجتماعات، راهپیمایی ها و مسابقات ورزشی موظفند تدابیر و اقدامات لازم برای استفاده شایسته از پرچم رسمی و سرود ملی را مطابق ضوابط این آئین نامه اتخاذ نمایند.

ماده ۵- اصل بر جواز استفاده از پرچم رسمی و سرود ملی توسط اشخاص و حمایت از ترویج جایگاه رفیع این نمادهای هویت ملی ایرانی- اسلامی است و موارد استفاده و موقعیت ها و رفتارهای نامحترمانه و نامتعارف نسبت به پرچم رسمی و سرود ملی، مطابق این آئین نامه تعیین می شود.

ماده ۶- موارد و آداب استفاده از پرچم رسمی و سرود ملی در روابط سیاسی (دیپلماتیک)، مراسم های بین المللی، نمایندگی های خارجی کشور، مسابقات بین المللی رسمی ورزشی و نیز تردد ناوگان دریایی، هوایی و زمینی بین المللی، مطابق رویه (پروتکل) های بین المللی مندرج در قوانین، مقررات، کنوانسیون ها و معاهداتی

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره / ۲۳۱۷۱
تاریخ / ۱۳۰۵ / ۳ / ۱۷

که دولت جمهوری اسلامی ایران به آنها ملحق شده است و عرف بین المللی صورت می پذیرد و در صورتی که در زمینه استفاده از پرچم رسمی و سرود ملی، رویه های خاصی در این موارد پیش بینی شده باشد، آن رویه مجری است.

تبصره- وزارت امور خارجه موظف است با همکاری دفتر رئیس جمهور و وزارتخانه های فرهنگ و ارشاد اسلامی، ورزش و جوانان، دادگستری، راه و شهرسازی، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، صنعت، معدن و تجارت و کشور، ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آئین نامه و در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط از جمله ماده (۲۹) قانون کنوانسیون وین درباره روابط کنسولی مصوب ۱۳۵۳، ماده (۱۹) قانون الحاق دولت ایران به کنوانسیون مزایا و مصونیت های مأموریت های مخصوص مصوب ۱۳۵۳ و ماده (۲۰) قانون مربوط به قرارداد وین درباره روابط سیاسی مصوب ۱۳۴۳، دستورالعمل متضمن این رویه (پروتکل) ها در خصوص پرچم رسمی را تدوین و برای ابلاغ به مرجع ذی ربط ارسال و اجرای آنها را در روابط خارجی پیگیری نماید.

ماده ۷- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مکلف است با همکاری سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران و در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط، تدابیر و برنامه های آموزشی و رسانه ای لازم برای ترویج جایگاه و منزلت پرچم رسمی و سرود ملی و گسترش فرهنگ نصب پرچم رسمی در محله ها توسط مردم در مناسبت ها و جشن های ملی، نحوه ارائه پرچم رسمی در جلسات مجازی و تبیین عمومی مفاد این آئین نامه را تهیه و به طرق مقتضی اطلاع رسانی نماید.

تبصره- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مکلف است هر ساله در روز پرچم نسبت به برگزاری مسابقه برای دریافت آثار فرهنگی و هنری در رشته های مختلف از قبیل عکاسی، نقاشی، فیلم کوتاه، پویانمایی، شعر و داستان کوتاه با محوریت پرچم رسمی و ارائه جوایز به آثار برتر اقدام نماید.

ماده ۸- در راستای بند ۱/۷ فصل هفتم سند تحول بنیادین آموزش و پرورش مصوب جلسه (۷۰۴) مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی و به منظور ایجاد انس و علاقه و تقویت تعلق خاطر به مؤلفه های هویت ملی از جمله پرچم رسمی و سرود ملی، وزارت آموزش و پرورش موظف است با رعایت قوانین و مقررات مربوط و در چهارچوب دستورالعملی که ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آئین نامه با لحاظ اقتضائات سن، مقطع تحصیلی و جنسیت دانش آموزان، به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش خواهد رسید، تدابیر و اقدامات لازم را برای تحقق موارد زیر اتخاذ نماید:

- ۱- یادگیری سرود ملی توسط دانش آموزان و آشنایی با مفاهیم مندرج در پرچم رسمی، تاریخچه پرچم رسمی، مبانی رنگ های پرچم رسمی و محتوای سرود ملی در برنامه های آموزشی و کتاب های درسی به ویژه دوره ابتدایی پیش بینی و اجرا شود.
- ۲- در مراسم آغازین برنامه روزانه مدارس، سرود ملی همراه با اهتزاز پرچم رسمی و در حالت ایستاده توسط دانش آموزان هم خوانی شود.
- ۳- در برنامه های تربیتی و فرهنگی مدارس، ضرورت احترام به جایگاه پرچم رسمی و سرود ملی و پرهیز از هرگونه رفتار نامحترمانه یا نامتعارف به دانش آموزان آموزش داده شود.

۴- آموزش صحیح اجرای مراسم آغازین برنامه روزانه مدارس و آئین‌های مرتبط با پرچم رسمی و سرود ملی در دوره‌های آموزش ضمن خدمت فرهنگیان گنجانده شود.

فصل سوم: مقررات اختصاصی پرچم رسمی

ماده ۹- نمادها یا پرچم‌های سازمانی نباید به گونه‌ای که عرفاً نامناسب قلمداد می‌شود، در موقعیتی برتر یا نمایان‌تر از پرچم رسمی قرار گیرد.

تبصره- در تشخیص نمایانی یا برتری موضوع این ماده، مواردی نظیر سمت، ارتفاع، اندازه، مکان، تعداد اشیا یا پرچم‌های سازمانی ملاک است.

ماده ۱۰- دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۵ با اصلاحات بعدی موظفند پرچم رسمی را در چهارچوب موارد زیر به کار گیرند:

۱- پرچم رسمی را با کیفیت مطلوب و در مناسب‌ترین جایگاه ممکن به ویژه در سردر یا ورودی ساختمان‌های مرکزی و اصلی و نیز در اتاق مقامات مستقر در فضاها یا ادارات به اهتزاز درآورند یا نصب نمایند و در صورت فرسودگی یا کاهش کیفیت پرچم، نسبت به تعویض آن در زمان مناسب اقدام و پرچم قبلی را با روش‌های محترمانه امحاء نمایند.

۲- در صورتی که مطابق مقررات مربوط، مجاز به استفاده از پرچم سازمانی مخصوص به خود هستند، پرچم رسمی را در موقعیتی برتر و نمایان‌تر نسبت به پرچم سازمانی قرار دهند.

۳- پرچم رسمی را در تمامی نشست‌های رسمی و مصاحبه‌های تصویری برنامه‌ریزی شده مقامات، مدیران و مسئولان دستگاه ذی‌ربط در سمت راست جایگاه و مطابق دستورالعمل موضوع تبصره ماده (۶) این آئین‌نامه، مستقر نمایند. نحوه استقرار پرچم رسمی باید به گونه‌ای باشد که در معرض دید بینندگان قرار گرفته و موقعیت محترمانه آن از حیث سمت، ارتفاع، اندازه، مکان، تعداد اشیا یا پرچم‌های سازمانی میان گوینده و پرچم رسمی رعایت شود.

۴- نقش پرچم رسمی را به صورت مشخص در سرآیند پایگاه اطلاع‌رسانی (هدر سایت اینترنتی) خود درج نمایند.

۵- در ایام و ساعات بازدید و استفاده عمومی از کتابخانه‌های عمومی، موزه‌ها، مراکز فرهنگی دولتی، ورزشگاه‌ها و نمایشگاه‌های ملی و بین‌المللی که داخل کشور برگزار می‌شود، پرچم رسمی در موقعیتی مناسب در محوطه سازمانی دستگاه ذی‌ربط نصب شود یا به اهتزاز درآید.

ماده ۱۱- برخی رفتارهای نامحترمانه و نامتعارف نسبت به پرچم رسمی عبارتند از:

۱- استفاده آگاهانه از پرچم مخدوش یا مغایر با مشخصات مندرج در ماده (۱) این آئین‌نامه یا استفاده از پرچم به صورت وارونه.

تبصره- منظور از پرچم مخدوش، پرچمی است که پارچه آن، دارای عیوب واضح مانند سوراخ‌شدگی، دررفتگی نخ تار و پود، رگه‌رگه بودن، قیچی‌خوردگی، آثار لکه، تغییر رنگ، بریدگی، سوختگی، فرسودگی، کاهش حجم یا ضایعات دیگر و از حدود رواداری موضوع استانداردهای مصوب سازمان ملی استاندارد ایران خارج باشد.

۲- نیمه‌افراشته کردن یا پایین کشاندن پرچم رسمی در اماکن یا انظار عمومی با هدف خدشه‌دار کردن منزلت و جایگاه آن.

تبصره- نیمه‌افراشته شدن پرچم رسمی صرفاً در چهارچوب ماده (۴) آئین‌نامه اعلام وضعیت عزای عمومی در کشور موضوع تصویب‌نامه شماره ۲۶۸۰۱/ت ۶۳۲۷۳ هـ مورخ ۱۴۰۴/۲/۲۰ مجاز است.

۳- هرگونه از بین بردن غیرمحرمانه پرچم رسمی نظیر سوزاندن و پاره کردن آن در انظار عمومی.

۴- قرار دادن پرچم رسمی در موقعیت‌ها یا مکان‌هایی که به شأن و منزلت آن لطمه وارد کند.

۵- استفاده از عین یا شبیه پرچم رسمی به‌عنوان علامت تجاری، موضوع بند (۸) ماده (۹۶) قانون حمایت از مالکیت صنعتی مصوب ۱۴۰۳.

۶- استفاده نامتعارف از پرچم رسمی جهت پوشاندن اجسام.

تبصره ۱- پوشاندن محترمانه پیکر یا تابوت شهدا و شخصیت‌های برجسته با پرچم رسمی و نصب آن در یادمان‌های آنها استفاده پسندیده محسوب می‌شود.

تبصره ۲- انضمام پرچم رسمی کوچک در لباس‌های یک‌شکل (یونیفورم) مشاغل و رشته‌های ورزشی به منظور حضور در مجامع دیپلماتیک، هنری، علمی، ورزشی و سایر رویدادهای ملی یا بین‌المللی مجاز است.

۷- هرگونه اظهارنظر، گفتار یا رفتار علنی که به طور صریح بر توهین یا عدم رعایت ارزش، شأن و جایگاه پرچم رسمی دلالت نماید.

ماده ۱۲- وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) موظف است با رعایت قوانین و مقررات حاکم بر شوراهای اسلامی شهر و روستا و شهرداری‌ها و دهیاری‌ها، اقدامات لازم را برای انجام موارد زیر مطابق استانداردهای فنی موضوع موضوع تبصره بند (۱) ماده (۱) معمول دارد:

۱- پرچم رسمی حتی‌المقدور و به فراخور امکانات مادی و متناسب با جمعیت و مساحت، در ورودی‌ها و میادین اصلی یا نقاط کلیدی شهرها یا روستاها به صورت شایسته نصب شود یا به اهتزاز درآید.

۲- در مناسبت‌های ملی از قبیل روز پرچم، روز جمهوری اسلامی ایران و دهه فجر، پرچم رسمی در معابر اصلی، میادین و اماکن عمومی به صورت هماهنگ و آذین‌بندی‌شده نصب گردد یا به اهتزاز درآید.

۳- پرچم‌های نصب‌شده در اماکن عمومی از حیث پاکیزه بودن و کهنه یا مخدوش نبودن موضوع تبصره ذیل بند (۱) ماده (۱۱) به صورت دوره‌ای بازدید و در صورت لزوم، جهت تعویض آنها و امحای پرچم قبلی با روش محترمانه اقدام شود.

فصل چهارم: مقررات اختصاصی سرود ملی

ماده ۱۳- سرود ملی با استفاده از نسخه صوتی با کیفیت موضوع تبصره (۲) ماده (۲) این آئین‌نامه باید در آغاز تمام مراسم‌های رسمی که توسط دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲۹) قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۵ با اصلاحات بعدی برگزار می‌شود و همچنین فعالیت‌های مهم دیپلماتیک و رویدادهای ملی ورزشی داخل کشور اجرا شود. تبصره- اجرای سرود ملی در مراسم‌های غیررسمی، با رعایت مفاد این آئین‌نامه، مجاز است.

ماده ۱۴- سرود ملی باید مطابق متن و موسیقی مذکور در ماده (۲) این آئین‌نامه اجرا و خوانده شود. هنگامی که سرود ملی در موارد موضوع ماده (۱۳) این آئین‌نامه اجرا می‌شود، حاضران باید به احترام سرود ملی با وقار و رفتار محترمانه بایستند.

ماده ۱۵- برخی رفتارهای نامحترمانه و نامتعارف نسبت به سرود ملی عبارتند از:

۱- نواختن یا پخش موسیقی سرود ملی همراه با هرگونه تغییر، تحریف یا دخل و تصرف در متن یا موسیقی سرود ملی.

۲- هرگونه تولید رسانه‌ای، اظهارنظر، گفتار یا رفتار علنی که به طور صریح بر توهین یا عدم رعایت ارزش، شأن و جایگاه سرود ملی دلالت نماید.

فصل پنجم: سایر مقررات

ماده ۱۶- دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط و سایر مراجع صادرکننده مجوز تأسیس یا فعالیت اشخاص حقوقی خصوصی و همچنین مراجع ذی‌صلاح در زمینه طراحی و ثبت علائم تجاری و تهیه تولیدات هنری و رسانه‌ای موظفند در سازوکارهای انجام وظایف و اختیارات قانونی خود، ضوابط موضوع این آیین‌نامه را رعایت، اعمال و بر حسن اجرای آنها نظارت نمایند.

ماده ۱۷- شورای موضوع ماده (۱) آیین‌نامه بررسی و تأیید نشانه‌ها و نمادهای دستگاه‌های دولتی و وابسته به دولت (تصویب‌نامه شماره ۲۸۸۰۲/ت ۵۰۸۴۲ مورخ ۱۳۹۴/۳/۹) موظف است علاوه بر وظایف مندرج در ماده (۳) آئین‌نامه مزبور، تدابیر لازم را برای رعایت مفاد این آئین‌نامه در دستگاه‌های مشمول اتخاذ نماید. این امر نافی صلاحیت‌های بالاترین مقام اجرایی دستگاه‌های یادشده در زمینه نظارت بر اجرای مقررات این آئین‌نامه در دستگاه متبوع نخواهد بود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

۲۳۱۷۱

شماره /ت ۶۵۲۰۹ هـ

تاریخ / ۱۷ / ۱۴۰۵

۱۴۰۵ / ۳ / ۱۷

تیسره- نحوه استفاده از پرچم رسمی و سرود ملی در نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران، مطابق ضوابط مصوب ستادکل نیروهای مسلح خواهد بود.

ماده ۱۸- وزارت دادگستری موظف است با رعایت اصل یکصد و پنجاه و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و قانون اجرای قسمتی از اصل یکصد و شصتم (۱۶۰) قانون اساسی مصوب ۱۳۹۴ «لایحه جرم‌انگاری اهانت به پرچم رسمی و سرود ملی» را ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آئین‌نامه تهیه و با رعایت ماده (۲۲) آیین‌نامه داخلی هیئت دولت برای سیر مراحل قانونی مربوط ارائه نماید.

ماده ۱۹- سایر مقررات اختصاصی دستگاه‌های ذی‌ربط در رابطه با پرچم رسمی، از جمله مفاد بند (۱) ماده (۲۸) آئین‌نامه بندرهای ایران موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۴۴۷۳ مورخ ۱۳۱۷/۱۱/۲، ماده (۸) آئین‌نامه اجرایی ماده (۷) قانون دریایی ایران موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۰۷۸۵۸/ت/۵۳۹۳۶ مورخ ۱۳۹۷/۸/۱۵ و ماده (۲) اساسنامه کمیته ملی پارالمپیک موضوع تصویب‌نامه شماره ۷۱۷۶۸/ت/۵۳۹۴۱ مورخ ۱۳۹۷/۶/۳ به قوت خود باقی است.

ماده ۲۰- از تاریخ ابلاغ این آئین‌نامه، مقررات مغایر از جمله تصویب‌نامه‌های شماره ۸۸۸-۹۱۹/۷ مورخ ۱۳۲۹/۸/۲۵ و شماره ۸۰۶/۲۱۲۵۵ مورخ ۱۳۳۶/۱۰/۱۷ با اصلاحات بعدی نسخ می‌شوند.

محمد رضا عارف
معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس‌جمهور، دفتر رئیس مجلس شورای اسلامی، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس‌جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، دبیرخانه ستاد کل نیروهای مسلح، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت‌های قوانین و نظارت مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.